

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА МУЗИКА (Частина 1)

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Освітня програма «**Музичне мистецтво**»

Спеціальність **В5 Музичне мистецтво**

Галузь знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сучасна музика (Частина 1)
Викладач (і)	Палійчук Ірина Степанівна
Контактний телефон викладача	050 2463450
E-mail викладача	iryna.paliichuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/4393
Консультації	Консультації проводяться відповідно до лекційних та практичних занять із курсу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є жанрово-стильові тенденції розвитку музичного мистецтва ХХ– початку ХХІ ст., зокрема, особливості становлення та розвитку електронної та комп'ютерної музики в українській та світовій музичній культурі, яка виникла на тлі тотальної інформатизації суспільства загалом.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу «Сучасна музика» – висвітлити еволюційний процес музичного мистецтва ХХ– початку ХХІ ст. Відтак, увагу сфокусовано на розгляд музичного твору, виконавства, крізь призму використання сучасних композиторських технік.

Завдання навчальної дисципліни – ознайомити із стильовими особливостями та жанрами сучасної музики ХХ– початку ХХІ ст.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- стильові тенденції розвитку зарубіжної та української музики ХХ– початку ХХІ ст.;
- творчість зарубіжних і вітчизняних композиторів і техніки композиторського письма другої половини ХХ– початку ХХІ ст.;
- основні етапи розвитку електронної та комп'ютерної музики;

Вміти:

- розглядати музичний твір або музично-історичну подію в динаміці загальноісторичного, художнього та соціально-культурного процесів;
- аналізувати композиції, створені за допомогою сучасних технологій;
- використовувати отримані знання у своїй практичній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності.

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності.

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

Методи навчання: словесний, пояснювально-ілюстративний, навчально-пізнавальний, проблемно-пошуковий, робота з літературою.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	Очна – 20; заочна – 6.
практичні	Очна – 10; заочна – 4.

самостійна робота	Очна – 60; заочна – 80.
-------------------	-------------------------

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
I	B5 Музичне мистецтво	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практичне заняття	сам. роб
Змістовий модуль 1. Жанрово-стильові тенденції розвитку світової зарубіжної музики першої половини ХХ ст. Тема 1. Вступ. Мета і завдання курсу.	2		7
Тема 2. Неофольклоризм. Творчість Б. Бартока, К. Шимановського	4	2	8
Тема 3. Неокласицизм. Творчість П. Хіндеміта	2	2	8
Тема 4. Музична культура Румунії. Творчість Дж. Енеску	2	2	7
Тема 5. Музична культура Чехії, Словаччини. Творчість Л. Яначека	2	2	8
Змістовий модуль 2 Жанрово-стильові тенденції розвитку світової зарубіжної музики другої половини ХХ–початку ХХІ ст. Тема 6. Музична культура другої половини ХХ ст. Класика західного авангарду. Сучасні композиційні техніки.	2		7
Тема 7. Постмодернізм та його прояви у музичному мистецтві.	2		7
Тема 8. Музична культура Великобританії. Творчість Бенджаміна Бріттена, Джона Раттера.	4	2	8
ЗАГ.:	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/lkifv</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" data-bbox="531 853 1433 1570"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним курсом</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним курсом</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
80 – 89	B	добре																											
70 – 79	C																												
60 – 69	D	задовільно																											
50 – 59	E																												
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом																										
<p>Практичні заняття</p>	<p>Під час письмових практичних занять, які передбачають висвітлення трьох питань із вивчених тем, здійснюється поточний контроль, основне завдання якого – перевірка рівня засвоєння лекційного матеріалу та самостійної роботи здобувачів освіти, опрацювання літератури із тематики курсу.</p>																												
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника</p>																												

	http://surl.li/myqwd Залікова оцінка з курсу «Сучасна музика» виставляється на основі здачі всіх практичних робіт за семестр.
Підсумковий контроль	I семестр – залік; Підсумковий контроль із курсу «Сучасна музика» – залік – виставляється на основі здачі всіх (5-ти) письмових практичних робіт за семестр. Максимальна кількість балів за практичне заняття – 20. Максимальна кількість балів за залік – 100, мінімальна – 50.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:</p> <p>Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція)у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально-і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування</p> <p>Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція) http://surl.li/dhrfg, в якому зазначаються права та обов’язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;</p> <p>Кодекси честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) http://surl.li/dhres, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету» Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацюванні літератури із лекційної тематики курсу.</p> <p>Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи: Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника); Erasmus+UA</p>
--

8. Рекомендована література

Основна

1. Маркова О. М. Нариси історії зарубіжної музики 1950-х – 1990-х років: Франція, Німеччина, Австрія, Італія: Навч. посібник для теоретико-композиторських і виконавських музично-культурологічних ф-тів муз. вузів. Вип. 1; ОДМА ім. А. В. Нежданової. 2-ге вид., доп. Одеса: Друкарський дім, 2010. 128 с.
2. Камінський В. Електронна та комп'ютерна музика : навч. посібник. Львів : Спалах, 2000. 212 с.
3. Павлишин С. Музика двадцятого століття: навч. пос. Львів: Бак, 2005, 232 с.

Додаткова

1. Артем'єв Е. Нотатки про електронну музику. Музична критика і сучасність. Вип. 1. Київ, 1976. С. 168–218. URL : <https://cutt.ly/zrrS0c1>
2. Бондаренко А. Електронна музика в європейському культурному просторі: аналіз концепцій. Мистецтвознавство України Нац. акад. мистец. України, Ін-т пробл. сучас. мистец. Київ : Фенікс, 2012. Вип. 12. С. 113– 118. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mysu_2012_12_17
3. Бондаренко А.І. Виявлення і аналіз акустичних подій в електронній музиці (на прикладі «Мотус» А. Загайкевич). Питання культурології: зб. наук. праць. Київ: Видав. центр КНУКіМ, 2015. Вип. 31 С. 22–29.
4. Карнак А. Нові комп'ютерні технології в сучасній музиці та концепція творчого процесу. Сучасне мистецтво. 2005. Вип. 2. С. 123–135. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/S_myst_2005_2_16
5. Опанасюк О. Іntenціoанльнo-культурологiчнi аспекти стилю tintinnabuli й творчостi Арво Пярта [Електронний ресурс] Вісник Київського національного університету культури і мистецтв Серія: Музичне мистецтво. К., 2018. Вип. 2. С. 12–25. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/625933.pdf>
6. Опанасюк, О.П. Іntenціoнальнiсть у просторі культури: мистецтвознавчий, культурологічний та філософський аспекти [Монографія] (2-ге вид.). Київ: Аура Букс, 2018.
7. Павлишин С.С. Чарльз Айвз. Київ: Музична Україна. 77 с.
8. Paliichuk I. Course «Composing Techniques of the XX – XXI Centuries» in the System of Bachelor's Training in Specialty 025 Music Art. Палійчук І. Курс «Композиторські техніки XX – XXI ст.» в системі підготовки бакалаврів за спеціальністю 025 музичне мистецтво *Modern Directions of Improving the Quality of Pedagogical Activity in the Context of the Educational Modernization Process. (КУРС «КОМПОЗИТОРСЬКІ ТЕХНІКИ XX – XXI СТ.» В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 025 МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО)* Monograph. Katowice: Publishing House of University of Technology, 2022. P. 240–250.
9. Палійчук І. Перспективи впровадження курсу «Історія електронної та комп'ютерної музики» в навчальний процес магістрів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Сучасний культурно-мистецький простір: креативні та інформаційно-комунікативні трансформації : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (М-во культ. та інформ. політики України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец., Київ ,21–22 червня 2022 р.). Київ : НАКККіМ, 2022. С. 100–101.
10. Палійчук І. Курс «Сучасна музика» у системі підготовки магістрів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника *Культура та інформаційне суспільство XXI століття* : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. молодих учених, 20–21 квітня 2023 р. У 2 ч. Ч. 1 / За ред. Н. Рябухи та ін. Харків : ХДАК, 2023. С. 292–293.

https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/KIS-2023.html

11. Швець Г. «Mein weg» Арво Пярта в контексті постмодернізму. Вісник Львівського національного університету ім. І. Франка. Серія: Мистецтвознавство, 11, 31-44, 2012.

Викладач

кандидат мистецтвознавства, доцент Палійчук І.С.